

2016-02-26

Att Landstingsstyrelsen och respektive huvudmannakommun

Organ gemensam Hjälpmedelsnämnd

Plats Hjälpmedelscentrum, Signalistgatan 2, Västerås

Tidpunkt Fredagen den 26 februari 2016

---

§ 9 Hjälpmedelscentrums årsredovisning 2015

LTV160185

Förvaltningschef Anne-Christine Ahl redogör för ärendet.

Utdrag årsredovisning 2015:

Ökade hjälpmedelsbehov

Antalet beställningar fortsätter öka, beställningsökningen mellan år 2010 och 2015 uppgår till 37 % .

Antalet utthyrd individmärkta hjälpmedel ökade med 4,9 %, jmf med 2014.

Ökad tillgänglighet

Tillgängligheten till utprovningar har ökat med 7,5 % samtidigt som antalet utprovningssärenden ökade med 12,1 %. Västmanland har störst antal utprovningar/invånare i jmf med åtta jämförbara Nysamlandsting.

Hjälpmedelscentrum har miljöcertifierats

Miljöarbetet är en naturlig och integrerat del av ordinarie processer. Hjälpmedelscentrum uppfattas positivt av det centrala miljöteamet och av de revisorer som genomfört certifieringen.

Medarbetarenkäten visar ett förbättrat resultat

För tredje gången har resultatet förbättrats, ett kvitto på ett flera år långt systematiskt arbete med ledningsstruktur, värdegrund och arbetsmiljöförbättrande åtgärder.

Ekonomi

Hjälpmedelscentrum har lägre priser än år 2012. Även i år sker återbetalning av överskott till kunderna. Inköpspriserna har ökat som följd av de ökade hjälpmedelsbehoven. Nysamrapporten visar för fjärde året i rad på att Hjälpmedelscentrum har låga kostnader och hög produktivitet i jämförelse med åtta landsting.

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Hjälpmedelsnämndens årsredovisning 2015 fastställs med redovisade redaktionella ändringar och överlämnas till huvudmännen.

GHN

2016-02-26

Paragrafens slut .....

Vid protokollet

Lotta Rajahalme, mötessekreterare

Justerat 2016-03- 13

Kenneth Östberg

Ordförande

Marie Norin Junttila

Justerare

Att justeringen tillkännagivits på landstingets anslagstavla

2016-03- 14 intygas:

Rätt utdraget intygas 2016-03-14

_____
Lotta Rajahalme

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

SAMMANFATTANDE ANALYS OCH FRAMTIDSBEDÖMNING

Ökade hjälpmedelsbehov

Antalet beställningar fortsätter öka, beställningsökningen mellan år 2010 och 2015 uppgår till 37 %.

Antalet utlyrda individmärkta¹ hjälpmedel ökade med 4,9 %, jmf med 2014.

Ökad tillgänglighet

Tillgängligheten till utprovningar har ökat med 7,5 % samtidigt som antalet utprovningsärenden har ökat med 12,1 %. Västmanland har störst antal utprovningar/invånare i jämförelse med åtta jämförbara landsting².

Hjälpmedelscentrum har miljöcertifierats

Miljöarbetet är en naturlig och integrerad del av ordinarie processer.

Medarbetarenkäten visar ett förbättrat resultat

För tredje gången har resultatet förbättrats, ett kvitto på ett flera år långt systematiskt arbete med ledningsstruktur, värdegrund och arbetsmiljöförbättrande åtgärder.

Ekonomi

Hjälpmedelscentrum har lägre priser än år 2012. Även i år sker återbetalning av överskott till kunderna. Inköpskostnaderna har ökat som följd av de ökade hjälpmedelsbehoven. Nysamrapporten³ visar för fjärde året i rad på att Hjälpmedelscentrum har låga kostnader och hög produktivitet i jämförelse med åtta landsting.

Framtidsbedömning

De demografiska förändringarna medför ett ökat behov av hjälpmedel/hälsoteknik för att möjliggöra vård och omsorg i hemmet. Samtidigt ökar antalet personer med kroniska sjukdomar som vill och kan få sina vård- och omsorgsbehov tillgodosedda i hemmet med hjälp av utvecklingen av hälsoteknik. Även för de drygt 1,3 miljoner⁴ personer som vårdar, hjälper eller stödjer en närstående har hjälpmedel stor betydelse. En utredning om hur medicintekniska behandlingshjälpmedel ska hanteras i framtiden pågår.

Tekniken utvecklas snabbt och nya hjälpmedel och tjänster krävs också för att möta personer med funktionsnedsättning. Verksamheten ska delta i utveckling och implementeringen av hälsoteknik med

¹ Hjälpmedel med unik märkning för identifiering av hjälpmedelsprodukt/-artikel för spårbarhet

² Nyckeltalsjämförelse mellan landsting

³ Nyckeltalsjämförelse mellan landsting

⁴ 30 % av dessa vårdar, hjälper eller stödjer en närstående varje dag

---

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

framsynhet, mod och tålamod vilket krävs för införande av ny hälsoteknik liksom för att möjliggöra delaktighet och valmöjlighet.

Genom att använda hjälpmedel görs besparingar på andra områden samtidigt som självständighet och trygghet ökar för personer med funktionsnedsättning, liksom för dess närstående.

Behovet av samverkan mellan huvudmännen ökar både för att dämpa kostnadsutvecklingen och för att kunna tillgodose behovet av specialistkunskap. Ett utökat uppdrag gällande vissa produkter för bostadsanpassning kan tillkomma, en utredning genomförs inom området nu.

Hög tillgänglighet och snabba leveranser är nödvändiga för att möjliggöra trygg och säker vård och omsorg. Samtidigt är en kostnadseffektiv verksamhet med bra upphandlingar nödvändig för att hålla tillbaka kostnadsutvecklingen.

Kostnadsvolymen kommer trots kostnadseffektiv verksamhet att öka till följd av de ökade behoven.

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

MEDBORGARE/PATIENTPERSPEKTIV

Processmål	
God tillgänglighet till hjälpmedel som ger förutsättning för ökad självständighet och vård på lägsta effektiva vårdnivå	
Uppdrag	
Hjälpmedelscentrum (HMC) ska i förvaltningsplanen redovisa aktiviteter med vilka man avser styra verksamheten med utgångspunkt i målen ovan och följande styrdokument: • Program för bättre hälsa • Socialstyrelsens nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder • Handlingsplan för HFS-arbetet (Hälsofrämjande hälso- och sjukvård)	Delår (D), Årligen (Å)
Processmål	
Hjälpmedelscentrums mål för tillgänglighet: 80 % ska erbjudas tid för utprovning inom 15 arbetsdagar 80 % service/reparation ska vara slutförd inom 5 arbetsdagar 95 % av telefonsamtalen till kundtjänst ska vara besvarade 95 % av hjälpmedlen ska levereras enligt planerad leveransdag	D, Å
Ökad användning av Mina Vårdkontakter (mäts på landstingstotal nivå) Andel invånare som anslutit sig till Mina Vårdkontakter ska öka och uppgå till 30 %	D, Å

Arbetet mot mål och uppdrag – status

God patientnöjdhet

Två enkäter har genomförts för att undersöka patientnöjdheten, dels vid hembesök⁵ och dels vid besök på Hjälpmedelscentrum, båda med gott resultat. 100 % har upplevt hjälpmedelsteknikers hembesök som bra eller mycket bra. 98 % var nöjda med besöket på Hjälpmedelscentrum och 100 % har upplevt sig trevligt och respektfullt bemötta.

Hälsoinriktat arbete

58 studiebesök har genomförts under 2015. Studiebesöken från kommunala verksamheter⁶ har ökat liksom studiebesök från vårdutbildningar. Hjälpmedelscentrum har även haft besök av vårdpersonal från Japan och Thailand.

Utställningen besöks av ca 50 personer/vecka, generella råd om hjälpmedel ges och produkter från 36 leverantörer visas. Klädvalet avslutade sin verksamhet i september och Hjälpmedelsteknik flyttade in i november.

⁵ 250 Anonyma enkäter lämnades ut tillsammans med portofritt kuvert (delårsrapport 1)

⁶ Anhörigstöd, kommunala handikappråd etc

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

HMC deltog på patientsäkerhetsdagarna i Västerås och Köping.

Inspirationsdag Senior lockade 300 personer.

Höstlovskul arrangerades tillsammans med Habiliteringscentrum med syftet att barn och unga ska ges möjlighet att prova på olika aktiviteter, 260 besökare kunde köra elektrisk rullstol, spela five-a-side-fotboll, testa appar och spel och titta in i en brandbil. På plats fanns även hjälpmedelsleverantörer.

30 rollatorcaféer har genomförts i de olika kommunerna.

Aktivt ta del av och främja forskning kring behov och nytta av hjälpmedel

Fysioterapeutstuderande i termin fyra, ges utbildning om förskrivningsprocessen, hjälpmedel och Hjälpmedelscentrums verksamhet.

Inkontinenssamordnaren har informerat på boenden och mötesplatser mm⁷. Referensgrupp Inkontinens har träffats sex gånger. Månatliga informationsbrev har skickats till MAS:ar, ca 80 förskrivare och chefer.

Ökad kunskap om Barnkonventionen

Barnpiloten har informerat medarbetare och deltagit i LTV:s Centrala barnrättsgrupp.

Barn och unga får ofta, vid samma utprovningstillfälle, prova hjälpmedel med olika funktion exempelvis förflyttning- och hygienhjälpmedel. 87,4 % har erbjudits tid för utprovning inom 15 arbetsdagar.

Kommunikationskort för barn utan talat språk används för att förstärka barn och ungas möjlighet till delaktighet vid utprovningar (art. 12). Instruktion för hantering av barn som riskerar att fara illa är upprättad (art. 19).

Ökad delaktighet och medinflytande för patient vid valet av hjälpmedel

Informationen på 1177.se har förbättrats och förvaltningen deltar i Socialstyrelsens utvecklingsuppdrag. Flera förbättringar som möjliggör ökad delaktighet och medinflytande har beslutats och införande pågår.

Uppföljning av mått- periodens utfall

Tillgänglighet, resultat och analys jämfört med 2014 och åtgärd

Tillgänglighet andel	2014	2015	Förändring %
Erbjuden utprovningstid inom 15 arbetsdagar, mål 80 %	68,7	76,2	+7,5 %
Slutförda reparationsuppdrag inom 5 dagar, mål 80 %	82,3	81,8	-0,5 %
Besvarade telefonsamtal Kundtjänst, mål 95 %	92,8	92,4	-0,4%
Leveranser enligt planerad leveransdag, mål 95 %	94,1	92,8	-1,3%

Andelen som erbjudits utprovningstid inom 15 arbetsdagar ökade med 7,5 procentenheter. Ett resultat av ett pågående arbete att förbättra arbets sätt och en effektivare ärendefördelning.

Andelen reparationsuppdrag som slutförs inom 5 arbetsdagar är 81,8 %, en minskning med 0,4 % procentenheter. Målet nås med god marginal, minskningen orsakas av vakant tjänst.

⁷ 325 personer

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

Andelen besvarade telefonsamtal är 92,4 %, en minskning med 0,4 % procentenheter. Antalet ärenden som förskrivare skickar via arbetsplatsbrevlåda har ökat med 34 %⁸. En förskjutning av ärenden har skett från telefon till arbetsplatsbrevlåda vilket är effektivt för förskrivarna och har hanterats med en marginell minskning av telefontillgängligheten.

Andel genomförda leverenser enligt planerad leveransdag har minskat med 1,9 % procentenheter. Orsaken är framför allt arbete med lageroptimering så att rätt hjälpmedel ska finnas på lager. Under april -juni minskade leveranssäkerheten till 87-89 % på grund av att arbetet inleddes för att under senare delen av året öka till 94-97 %.

Antalet privatpersoner som hyrt hjälpmedel har ökat med 5 %⁹.

Beredskap

Hjälpmedelstekniker har haft beredskap under samtliga helgdagar.

Antal ärenden totalt	20
varav telefonärenden	12
varav utryckningsärenden	8
Typ av hjälpmedel,	Fördelning
Personlyftar / sängar	6 / 4
Elrullstol / manuell rullstol	4 / 1
Övrigt	5

⁸ 2004 ärenden

⁹ Flertalet hjälpmedel i grundsortiment som är tillgängliga på huvudlagret är möjliga att hyra.

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

PROCESS/PRODUKTIONSPERSPEKTIV

Processmål	
Alla avvikelser ska vara klassificerade och allvarlighetsbedömda inom 4 veckor efter händelsen: Andel klassificerade avvikelser ska 2015 uppgå till 100 % Andel inom fyra veckor allvarlighetsbedömda avvikelser ska 2015 uppgå till 100 %	D, Å
Uppdrag	
Hjälpmedelscentrum ska i förvaltningsplan redovisa aktiviteter med vilka man avser styra verksamheten med utgångspunkt i målen ovan och följande styrdokument och prioriteringar: • Verksamhetsplan för patientsäkerhetsarbete • Plan för processutveckling/-orientering • Miljöpolitiskt program (med prioritet på transporter, produkter och avfall samt utbildning) • Kompetensöverföring samt överföring av arbetsuppgifter mellan olika yrkeskategorier då så är lämpligt	D, Å
Löpande uppföljning utöver processmål och uppdrag	
• Produktion enligt överenskommen specifikation, se aktivitetsplan • Alla avvikelser ska analyseras och förslag till förbättringsåtgärder ska arbetas fram • Uthyrningsgrad, mäts via andel hjälpmedel hos kund	Månad (M) D, Å

Arbetet mot mål och uppdrag – status

Risikanalyser i samband med specialanpassningar

16 riskanalyser har dokumenterats vid specialanpassningar. Alla har utförts i samband med utprovning och på anmodan av Hjälpmedelscentrum. I specialanpassningsutbildning får förskrivare kunskap om riskanalys. Det finns ett ökat behov av stöd och information till förskrivare.

Miljö

Hjälpmedelscentrum har under året miljöcertifierats enl. SS-EN ISO 14001:2004

- 38 medarbetare har gått e-utbildning Eco-Driving (sparsamt körsätt).
- 48 medarbetare har gått grundläggande E-miljöutbildning.
- Tre servicebilar har bytts ut inom gällande ramavtal för transportbilar
- Flera belysningsarmaturer har bytts ut efter inventering

Utökad möjlighet till förskrivning utan utprovning

Drivaggregatsprocessen har genomlysts och åtgärder har vidtagits för att förskrivare självständigt ska kunna förskriva drivaggregat. Ett bokningssystem har införts med utprovningstider som bokas i kundtjänst för att underlätta tidsbokning.

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

Utbildning av förskrivare

34 förskrivarutbildningar har genomförts, vilket är 13 fler än 2014¹⁰.

Fem leverantörer har haft utbildningar på Hjälpmedelscentrum

Förskrivarens dag med information om nya hjälpmedel besöktes av 93 förskrivare.

Temadagen "Blåsdysfunktion¹¹ ur patientsäkerhetsperspektiv" har genomförts fyra gånger för sammanlagt 246 förskrivare.

Processen Beslut om hjälpmedel utanför sortiment och regelverk har utvärderats

Processen upplevs som tydligare och några förslag på förbättringar har inkommit.

Projekt Hjälpmedel och innovation har slutförts.

Metoder och arbetssätt för innovationer och ny teknik har utvecklats. Processen "En innovations väg från idé till patientsäkert hjälpmedel" är på plats. Innovationskompetensen har ökat på Hjälpmedelscentrum och Robotdalen. Genom samarbete med LTV Innovation och andra intressenter kan innovatörer slussas rätt. En fullsatt nationell konferens om innovationer anordnades i november och på flera av de välbesökta aktiviteterna på Hjälpmedelscentrum har nya produkter visats.

Hjälpmedeltjänsten har införts

Efter flera års förberedelser har Hinfo ersatts av en nationell hjälpmedelsdatabas som förser verksamhetssystemet Sesam 2 och 1177 Vårdguidens Hitta och jämförtjänst med information. Databasen togs bruk i september månad och innehållet på 1177 Vårdguiden har uppdaterats. Rutiner för det löpande underhållsarbetet har tagits fram.

¹⁰ 342 förskrivare har utbildats

¹¹ Blåsdysfunktion är urinläckage, trängningar och tömningsproblem

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

Uppföljning av mått- periodens utfall jämfört med 2014

Volym uthyrda hjälpmedel	Utfall år 2014	Utfall år 2015	Förändring %
Volym individmärkta hjälpmedel	46 873	49 170	4,9
Volym huvudhjälpmedel	61 038	63 883	4,7
Totalt landstingsfinansierat (individmärkt)	38 972	40 862	4,85
Familjeläkarenheter (Vårdval Västmanland)	24 836	26 270	5,8
Vårdval Västmanland (Centralt konto)	8 436	8 597	1,9
Habiliteringscentrum	5 378	5 536	2,9
Övriga Landstingsenheter	322	459	42,5
Totalt kommunfinansierat (individmärkt)	7 985	8 289	3,68
Arboga kommun	373	396	6,2
Fagersta kommun	392	407	3,8
Hallstahammars kommun	534	520	-2,6
Kungsörs kommun	350	270	-22,9
Köpings kommun	775	839	8,3
Norbergs kommun	143	151	5,6
Sala kommun	517	537	3,9
Skinnskattebergs kommun	96	101	5,2
Surahammars kommun	302	325	7,6
Västerås stad	4 314	4 668	8,2

Antalet uthyrda individmärkta¹² hjälpmedel ökade med 4,9 % och antalet uthyrda huvudhjälpmedel med 4,7 %, jämfört med 2014, en följd av ökat behov och ökat antal beställningar.

Störst volymökning för hyreshjälpmedel

Insulinpumpar - beställningsansvaret sedan mars 2014	+ 115 %
Tyngdtäcken - den ökande trenden fortsätter utan avmattning	+ 28 %
Rösthjälpmedel	+ 22 % (litet antal, 62 st)
Larm	+ 19 %
Överförflyttning--Vridplattor	+ 18 %
Datorer	+ 18 % (litet antal, ca: 200 st)
Drivaggregat till rullstolar	+ 13 % (litet antal, ca: 200 st)
Antidecubitusmadrasser - ökningen mattas av men är fortfarande tydlig	+ 13 %

Störst volymökning för försäljningshjälpmedel

Det finns en allmän trend att vårdenheter köper fler hjälpmedel via Hjälpmedelscentrum. Störst volymökning gällande försäljningshjälpmedel utgörs av hjälpmedel för medicindosering, antidecubitusmadrasser, lyftselar och överförflyttningshjälpmedel.

¹² Hjälpmedel med unik märkning för identifiering av hjälpmedelsprodukt/-artikel för spårbarhet

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

Produktions- och kostnadseffektivitet

Produktion	2014	2015	Förändring %
Antal beställningar	35 977	38 600	7,3%
Antal retur	23 794	25 887	8,8%
Antal arbetsorder rekonditionering	13 708	15 282	11,5%
Antal konsulentremisser (utprovning)	1 086	1 217	12,1%
Antal arbetsorder Teknisk service	11 950	12 076	1,1%
Antal kundtjänstamtal	25 342	22 600	-10,8%
Antal hämtordrar	15 801	17 018	7,7%

Beställningarna har ökat med 7,3 %. Antalet returnerade hjälpmedel har ökat med 8,8 %, jämfört med 2014. Av dessa har en ökning av antalet arbetsorder till rekonditionering skett med 11,5 %.

Antalet utprovningsärenden har ökat med 12,1 %, jämfört med 2014, ökningen är framför allt inom området manuella rullstolar, kommunikation och kognition. En orsak till ökningen är att många nya förskrivare behöver stöd av hjälpmedelskonsulent, vilket även noterats genom stor efterfrågan på förskrivarutbildningar. Processen för utprovning av manuella rullstol för barn ses över tillsammans med Habiliteringscentrum. Målet är att korta tiden från det att behov uppstår till leverans av hjälpmedel sker.

Antal ärenden som gäller reparationer/service av hjälpmedel har ökat med 1,1 %, andelen som slutförs inom fem arbetsdagar har minskat med 0,4 procentenheter, jämfört med 2014. Minskningen beror på vakant tjänst under hösten.

Antalet kundtjänstamtal har minskat med 10,8 %, jämfört med 2014. En förskjutning av ärenden inskickade via arbetsplatsbrevlåda har skett vilka ökat med 34% sedan 2014.

Antalet hämtordrar har ökat med 7,7 % och följer med antalet returnerade hjälpmedel.

Uthyrningsgraden har legat runt 91,5 % och stannar vid årsskiftet vid 91,4 %. Uthyrningsgraden har stadigt ökat sedan september 2012 då den var 90,6 %.

Patientsäkerhet

En avvikelsemodul har införts i webSESAM och patientsäkerhetsteamet har utökats. Alla avvikelser registrerade i webSESAM och i Synergi analyseras och allvarlighetsbedöms inom fyra veckor. Flera förbättringsåtgärder har vidtagits för att öka leveranssäkerheten och för att det ska vara lätt att göra rätt:

- förslag på tydligare plocklista,
- arbete med individmallar,
- ny transportorganisation från april för att öka leveranssäkerhet och service,
- förstudie effektiv lagerlogistik pågår, inför ev. inköp av lagerautomat för att öka säkerheten vid plockning,
- arbete med emballage och märkning av hjälpmedel för ett bättre stöd till chaufförerna

Gångbana är beställd för att öka säkerheten för besökare till Hjälpmedelscentrums miljön.

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

Rapportering av negativa händelser utgör en grund för förbättrad patientsäkerhet, verksamheten använder fyra olika system för rapportering¹³

I nya modulen i webSesam har det registrerats 333 avvikelser/reklamationer

- varav 91% gäller utleverans av hjälpmedel/tillbehör
- varav 7 % gäller tjänster i samband med avhjälpande underhåll eller förskrivning
- endast sex avvikelser utgörs av tillbud (överförda till Synergi)

Avvikelsemodulen har medfört en ökad vilja till rapportering av avvikelser/reklamationer vilket också ses i de övriga hjälpmedelsverksamheter som infört modulen. Hjälpmedelscentrum ser nu var i processen avvikelserna uppstått.

163 leverantörsavvikelser har registrerats

- majoriteten utgörs av produktavvikelser
- leveransförsening och felleveranser förekommer.

En leverantör har debiterats vite för leveransförsening.

99 avvikelser har registrerats i Synergi, jämfört med 139 år 2014.

- 56 % har rapporterats internt
- 2 avvikelser har kommit via 1177.se

Sju medicintekniska avvikelser har rapporterats av förskrivare till Hjälpmedelscentrum.

- Fem av dessa gäller rollatorer och har rapporterats till Läkemedelsverket
- Två gäller andra hjälpmedel och beror på handhavandefel.

13

Avvikelse/reklamation i webSESAM	Negativ händelse, Tillbud, Reklamationer rapporteras av förskrivare. Negativ händelse eller Tillbud ska införas i Synergi av förskrivare direkt eller via kopia från annat avvikelssystem av HMC:s avvikelssamordnare.
Leverantörsavvikelse	Avvikelser som rapporteras till berörd leverantör oftast leveransförseningar eller felleveranser.
Synergi	Negativa händelser, Tillbud och förbättringsförslag arbetsmiljö Negativa händelser, Tillbud och förbättringsförslag patientrelaterade och process- avvikelser internt Revisioner och inspektioner med checklistor
Medicintekniska avvikelser till Läkemedelsverket	Händelser som orsakat en patients, användares eller någon annans död eller att en patient, en användare eller någon annan har fått eller riskerat få sin hälsa allvarligt försämrad ska anmälas till Läkemedelsverket. Förskrivare fyller i blankett som liksom produkt skickas till HMC som ansvarar för att rapport till Läkemedelsverket kompletteras med en teknisk utredning.

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

Redovisning av beslut gällande hjälpmedel utanför sortiment och regelverk¹⁴

Under året har 15 särskilda beslut beviljats och 9 har avslagits.

Antal beviljade ärenden	Kostnad kr
4 st Tyngdväst	2 600 x 4
1 st Överflyttningshjälpmedel Liftseat	945
2 st Hostmaskin Cough assist	47 900 x 2
1 st Kryckkäppar med uppvikbar bygel	376
1 st Specialanpassad eldriven rullstol med nackstyrning	196 706
2 st Manuell rullstol Krabat Sheriff	38 000, 42 000
1 st Rollator Veloped Tour	7 200
2 st Eldriven rullstol nr 2	71 250, 100 000
1 st Bioservo handske	45 000

¹⁴ Tidigare kallad särskilt beslut

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

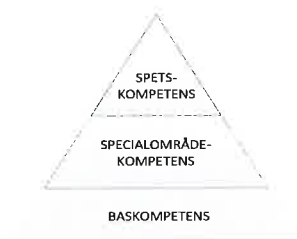
MEDARBETARPERSPEKTIV

Resultatmål	Frekvens
Värdet på Nöjd medarbetarindex ska vidmakthållas eller öka	Vart annat år
Minskad sjukfrånvaro	År
Ökad frisknärvaro	År
Uppdrag	
Hjälpmedelscentrum ska i förvaltningsplanen redovisa aktiviteter med vilka man avser styra verksamheten med utgångspunkt i målen ovan och följande prioriteringar: • Kompetensförsörjning/kompetensförsörjningsplaner • Anpassning och förläggning av arbetstider	D, Å
Löpande uppföljning utöver processmål och uppdrag	
• Sjukfrånvaro • Antal rehabiliteringsärenden • Antal arbetsmiljöavvikelser totalt • Antal specifika arbetsmiljöavvikelser (Stickskador, hot/våld)	D, Å D, Å D, Å D, Å

Arbetet mot mål och uppdrag – status

Arbete för att förbättra organisationen inom avdelningen konsulenter och kundtjänst

Bättre tillgänglighet med minskad sårbarhet och jämnare belastning per konsulent har uppnåtts med bättre ärendefördelning och utökat samarbete. Kompetensöverföring har skett så att fler är kunniga i olika produktområden. Kompetensutvecklingsbehovet har kartlagts inom olika team utifrån modellen baskompetens, utprovning/rådgivningskompetens, spetskompetens.

Hälsofrämjande arbetsplats

Uppföljning av medarbetarnas hälsoläge har genomförts liksom skyddsronnd och ergonomisk genomgång. Arbetsmiljöförbättrande åtgärder pågår till exempel att logistikpersonal som går mycket i sitt arbete erhåller två par skor att växla mellan under arbetsdagen, större dataskärm på lagret, höj- och sänkbart datorbord.

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

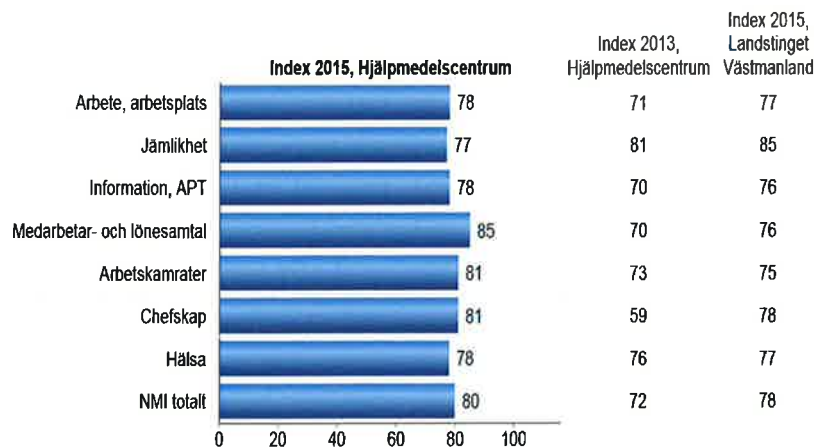
Lösningfokuserat arbetssätt är en del i verksamhetens värdegrund och alla medarbetare har fått en kortare utbildning samtidigt som flera ur ledningsgruppen har genomgått en 3-dagars utbildning.

Kompetensutveckling att ge och ta emot feedback har genomförts på Teknisk service.

Fyra hälsoinspiratörer har utbildats och en aktivitetsplan har utarbetats, flera aktiviteter har genomförts i samverkan med Sörmlands hjälpmedelsverksamhet.

Medarbetarenkäten visar mycket stora förändringar i positiv riktning

En landstingsövergripande medarbetarenkät genomförs vartannat år och innehåller sju frågeområden med 85 indexfrågor samt nio fritextfrågor. För tredje gången i rad har resultatet förbättrats och medarbetarindex är nu 80. Ett kvitto på det flera år långa systematiska arbetet med ledningsstruktur, värdegrund och arbetsmiljöförbättrande åtgärder.

Uppföljning av mått- periodens utfall

	2014	2015
Akkumulerad sjukfrånvaro		
Total sjukfrånvaro	4,9 %	5,0 %
Varav långtidsfrånvaro över 60 dagar	34,4 %	31,6 %
Män	2,4 %	4,4 %
Kvinnor	7,2 %	5,5 %
Anställd -29 år	4,8 %	3,1 %
Anställda 30 -49 år	3,0 %	3,7 %
Anställda 50 år -	7,0 %	6,6 %

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

Rehabiliteringsärenden antal	2014	2015
Antal heltidssjukskrivna *	2	0
Antal deltidssjukskrivna *	1	5
Rehabärenden totalt under perioden*	8	17
Avslutade rehabärenden under perioden*	5	12
Akkumulerad frisknärvaro	2014	2015
Män	57,1 %	57,1 %
Kvinnor	43,8 %	54,0 %
Arbetsmiljöavvikelser, antal	2014	2015
Anmälan negativ händelse eller olycka	0	4
Antal tillbud	0	1
Antal Anmälda risker	0	1
Totalt	0	6

*avser sjukskrivningar som varat mer än 15 dagar

Den totala sjukfrånvaron har ökat från 4,9 % till 5,0 % och långtidssjukfrånvaron har minskat jämfört med 2014. En ökning av antalet deltidssjukskrivna noteras tillsammans med en ökning av antalet rehabiliteringsärenden vilket orsakas av planerade operationer, olyckor utanför arbetet och allvarlig sjukdom. De flesta rehabiliteringsärenden har avslutats under 2015 och personalen är åter i tjänst.

Frisknärvaron har ökat för kvinnor från 43,8 % till 54 %, oförändrat för män.

Medelåldern har minskat från 49 år till 47,9 år

Sex arbetsmiljöavvikelser har anmälts, varav ett tillbud och en risk. Flera arbetsmiljöförbättrande åtgärder har genomförts utifrån skyddsron och ergonomisk genomgång.

Ett analysarbete har genomförts gällande transport och transportplanering med beslut om förändrad process med ökat samarbete mellan logistik och inköp.

Arbetad tid

	2014-12-31	2015-12-31	Förändring
Antal medarbetare	66	68	2
Antal årsarbetare utifrån arbetad tid	59	62	2,59

Den arbetade tiden har ökat med 4,35 % på grund av utökning av sektionsledare för hjälpmedelskonsulenter, utökning av rekonditionare för att motverka onödiga inköp, samt utökning av vikarier på teknisk service.

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

EKONOMIPERSPEKTIV

Processmål	
Verksamheten ska bedrivas inom fastställd budget för Hjälpmedelscentrum.	Feb, Okt, D, Å
Uppdrag	
Hjälpmedelscentrum ska i förvaltningsplanen redovisa hur processmålet – att bedriva verksamheten inom fastställd budget – ska nås.	D, Å
Löpande uppföljning utöver processmål och uppdrag	
• Antal arbetade timmar • Periodresultat och helårsprognos ○ Bruttokostnadsutveckling ○ Utfall jämfört med föregående år ○ Helårsprognos jämfört med budget • Kostnader för anställda och inhyrd personal • Investeringar	D, Å, D, Å Feb, Okt, D, Å D, Å

Arbetet mot mål och uppdrag – status

Åtgärder för att optimera lagernivån i enlighet med behov

En översyn har gjorts av vilka artiklar som är låg- respektive högfrekventa. Utifrån översynen har en modell tagits fram som identifierar artiklar som inte använts på 18 månader, och artiklar som används 1-3 ggr på 18 månader. Artiklar som inte används skrotas eller görs om till kundorderartiklar. Första kvartalet var det 364 artiklar som inte använts på 18 månader, under fjärde kvartalet endast 25 artiklar. Resultatet anses som mycket gott.

Avskrivningstiden för sängar har ökats till 8 år för att avskrivningstiden ska motsvara verklig teknisk livslängd.

Den samlade kostnaden för hjälpmedelshanteringen

Västmanlands totalkostnad för hjälpmedelsverksamheten är 333 kr/invånare jämfört med medelvärdet bland Nysam-landstingen som är 384 kr. Antal årsarbetare i Västmanland ligger exakt på Nysams genomsnitt.

Nysamjämförelsen visar också att Västmanland ligger i topp i antal genomförda utprovningar/invånare, samtidigt som man genomför fler utprovningar per konsulent än genomsnittet i Nysam.

Försvunna hjälpmedel

Kostnaden för hjälpmedel som anmäls försvunna är cirka 800 000 kr. En ny process i samband med flytt med debitering av kostnader för försvunna hjälpmedel införs 2016 för att bromsa kostnaden för försvunna hjälpmedel.

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

Årets resultat- översikt

Bokslutet visar ett positivt utfall som följd av ökade behov samt god hushållning. Efter återbetalning av 587,7 tkr enligt fördelningsnyckel uppvisas ett nollresultat.

	Budget 2015 tkr	Prognos tkr	Bokslut 2015 tkr
INTÄKTER			
Hyra	87 600	88 780	89 257,7
Återbetalning av resultat 2015	0	0	-587,7
Försäljning	9 600	10 050	10 447
Egenavgifter	200	300	310
Serviceavtal	2 400	2 700	2 400
Inkontinenssamordning	902	902	902
Övriga verksamhetsintäkter	650	942	914
SUMMA INTÄKTER	101 352	103 674	103 643
KOSTNADER			
Personalkostnader	32 575	32 545	32 033
Tekniska hjälpmedel	22 943	25 310	26 487
Övriga material, material, varor	230	215	156
Lokaler	6 390	6 390	6 273
Frakt och transport	1 780	1 050	1 171
Avskrivningar hjälpmedel	22 877	23 775	23 705
Avskrivningar övrigt	669	700	714
IT-kostnader	3 957	3 774	3 863
Övriga kostnader	7 561	7 000	7 047
Finansiella kostnader	2 370	2 215	2 194
SUMMA KOSTNADER	101 352	102 974	103 643
RESULTAT	0	700	0

Utfall i relation till budget

Intäkterna är 2878 tkr högre än budget inklusive ersättning för facklig företrädare¹⁵. Efter återbetalningen¹⁶ är budgetavvikelsen 2291 tkr högre än budget.

Kostnaderna är 2291 tkr högre än budget.

¹⁵ 368 tkr

¹⁶ 587,7 tkr

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

Årets resultat beror framförallt på :

- Intäktsökningen 2291 tkr efter återbetalningen (587 tkr), inklusive obudgeterad intäkt för facklig företrädare.
- Kostnadsförändringen i förhållande till budget består framför allt av:
  - ökade kostnader för inköp av tekniska hjälpmedel, 3544 tkr över budget,
  - ökade avskrivningskostnader för hjälpmedel, 828 tkr över budget,
  - lägre personalkostnader, 541 tkr lägre än budget inklusive obudgeterad kostnad facklig företrädare.
  - lägre frakt- och transportkostnader, 609 tkr lägre än budget.

Inför budgetarbetet efterfrågades kundernas bedömning om hjälpmedelsbehovet två år framåt, svaren bildade underlaget till budgeten.

Hjälpmedelscentrums hyrespriser är fortfarande lägre än 2012 års priser. Ett omfattande arbete med prispressande upphandlingar, effektiv rekonditionering som leder till hög återanvändningsgrad och ett bra förskrivningsstöd ger förutsättningar till prisnivån.

Årets beställningsökning medförde att antalet uthyrda individmärkta¹⁷ hjälpmedel ökade med 4,9 %, antalet uthyrda huvudhjälpmedel ökade med 4,7 %, försäljningsintäkterna ökade med 11,8 %.

Nysamrapporten¹⁸ visar för fjärde året i rad på att Hjälpmedelscentrum har låga kostnader och hög produktivitet i jämförelse med åtta landsting.

¹⁷ Hjälpmedel med unik märkning för identifiering av hjälpmedelsprodukt/-artikel för spårbarhet

¹⁸ Nysam nyckeltal 2014 Rapport- Hjälpmedelsverksamheten juni 2015

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

Intäkts- och bruttokostnadsutveckling och utfall i relation till budget

Resultat

Intäkter	Förändring intäkter jmf fg år, tkr (Plus: Ökad intäkt, Minus: Minskning)	Förändring intäkter jmf fg år, procent (Plus: Proc ökning, Minus: Proc minskning)	Avvik mot helårsbudget, tkr (Plus: Överskott, Minus: Underskott)
Förändring intäkter	8 129,0	8,5	2 291,0
Totalt intäkter	8 129,0	8,5	2 291,0

Kostnader	Förändring kostnader jmf fg år, tkr (Plus: Ökad kostnad, Minus: Minskad kostnad)	Förändring kostnader jmf fg år, procent (Plus: Proc ökning, Minus: Proc minskning)	Avvik mot helårsbudget, tkr (Plus: Överskott, Minus: Underskott)
Personalkostnader totalt	2 155,0	7,2	541,0
<i>Varav lönekostnad egen personal</i>	1 718,0	8,5	64,0
<i>Varav sociala avgifter</i>	766,0	8,8	278,0
<i>Varav övr pers.kostn. egen personal</i>	-93,0	-16,1	267,0
<i>Varav inhyrd personal (internt+extern)</i>	-236,0	-77,6	-68,0
Tekniska hjälpmedel	3 649,0	16,0	-3 544,0
Övriga kostnader	2 325,0	5,4	712,0
Totalt bruttokostnader	8 129,0	8,5	-2 291,0
Resultat avvikelse mot budget			0,0

Förändring arbetad tid	Förändring utfall jmf fg år, timmar	Förändring utfall jmf fg år, procent	Motsv. antal årsarbetare
Förändring arbetad tid totalt	4462	4,4	2,54
<i>Varav arbetad tid egen personal</i>	4462	4,4	2,54

Den arbetade tiden har ökat på grund av utökning av sektionsledare för hjälpmedelskonsulenter, utökning av rekonditionerare samt som en följd av det ökade vikariebehovet på teknisk service för att motverka onödiga inköp.

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

Analys av intäkts- och bruttokostnadsutveckling

- Intäkter
  - Intäktsförändring jämfört med år 2014 är + 8129 tkr och 8,5% och beror framförallt på att fler hjälpmedel är uthyrda samt ökad försäljning.
- Kostnader
  - Bruttokostnadsförändring jämfört med år 2014 är 8129 tkr och 8,5 % och beror framförallt på följande händelser:
    - personalkostnaderna har ökat med 2155 tkr för att kunna möta det ökade behovet av hjälpmedel. Nytt för 2015 är att personalkostnader för facklig företrädare ingår med 368 tkr
    - kostnaden för tekniska hjälpmedel har ökat med 3649 tkr
    - kapitaltjänstkostnaden för inventarier har ökat 1815 tkr (avskrivningar och finansiella kostnader)

Genomförda och planerade åtgärder för att hantera avvikelsen mot budget

Förvaltningen har arbetat med lageroptimering, ändrad avskrivningstid för sängar, processförbättring, upphandling i samarbete med 7-klöver, analys av ökade inköpskostnader och effektivisering av rekonditioneringsprocessen,

Investeringsredovisning hjälpmedel

Inköpskostnaderna har hållits inom ram trots ökat antal beställningar. En följd av välplanerad rekonditionering och effektiva ersättningsgrupper för att i första hand förskriva från tillgängligt sortiment. Det visar på god hushållning och kostnadseffektivt tänkande i verksamheten. Inköp av insulinpumpar har skett i lägre omfattning än förväntat.

Investeringar - bokslut 2015-01-01 – 2015-12-31, belopp i tkr

	Helår					Avvikelse budget - utfall 2015
	Bokslut	Budget	Utfall	Utfall	Prognos	
	2014	2015	perioden inköp 2015 utifrån budget 2014	perioden inköp 2015 utifrån budget 2015	inköp 2016 utifrån budget 2015	
Investeringsutgifter						
Förflyttning		15 600		14 535	0	
Kommunikation		3 900		3 121	0	
Behandling		5 500		5 747	0	
Insulinpumpar		3 000		1 754	0	
Övriga		6 000		4 831	0	
Summa	29 269	34 000		29 988	0	4 012
Totalsumma	29 269	34 000	0	29 988	0	4 012

Årsredovisning 2015 - Förvaltningstotal Hjälpmedelscentrum

Redovisning av kostnader för inkontinenshjälpmedel för kund¹⁹

Kostnaden för inkontinenshjälpmedel inkl. distribution och frakt tkr

År	Kommun	Landsting	Totalt
2014	12704	12011	24716
2015	14322	13266	27589
Resultat	+1618	+ 1255	+ 2873

Kostnaderna för inkontinenshjälpmedel har ökat 2873 tkr som en följd av fler beställningar

- varav allt i ett-produkter som ökat med 1398 tkr

- varav förskrivning av tappningskatetrar som ökat med 749 tkr

- en del av ökningen bedöms vara överförskrivning i samband med övergång till nytt avtal.

INTERN REFERENS

Denna rapport behandlas av Hjälpmedelsnämnden 16-02-26

Diarienummer: LTV 160185

BILAGOR

1. [DUVA-bilagor](#) (länk): Resultatrapport, Driftredovisning, Lönekostnader och kostnader, inhyrd personal, Arbetad tid.

.....	Förvaltningschef Anne-Christine Ahl

¹⁹ Ingår inte i Hjälpmedelscentrums redovisning då kostnader debiteras direkt till kund från leverantör

2016-02-26

KS 2016/336-106

Att Landstingsstyrelsen och respektive huvudmannakommun.

Organ gemensam Hjälpmedelsnämnd

Plats Hjälpmedelscentrum, Signalistgatan 2, Västerås

Tidpunkt Fredagen den 26 februari 2016

---

§ 10 Hjälpmedelsnämndens verksamhetsberättelse 2015

LTV160295

Förvaltningen har sammanställt nämndens verksamhetsberättelse för föregående år. Verksamhetsberättelsen beskriver nämndens arbete under 2015.

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Hjälpmedelsnämndens verksamhetsberättelse 2015 godkänns och överlämnas till respektivehuvudmans fullmäktige.

Paragrafens slut

Vid protokollet

Lotta Rajahalme, mötessekreterare

Justerat 2016-03-13

Kenneth Östberg
Ordförande

Marie Norin Junttila
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på landstingets anslagstavla
2016-03-14 intygas:

Rätt utdraget intygas 2016-03-14

Lotta Rajahalme

Datum

Landstingskontoret
Centrum för administration
LF- och LS-sekretariat
Lotta Rajahalme

2016-02-05

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR GEMENSAM HJÄLPMEDELSNÄMND 2015

Den gemensamma Hjälpmedelsnämnden består av 15 ledamöter och lika många ersättare. Fem av ledamöterna och ersättarna företräder landstinget och de övriga kommunerna i länet.

Nämnden började året med ett nytt samverkansavtal och reglemente, vilket innebär att den gemensamma nämnden för hjälpmedelsfrågor och andra samverkansfrågor övergått till att heta gemensam Hjälpmedelsnämnd och ansvarsområdet har blivit mer specificerat på hjälpmedelsfrågor. Hjälpmedelscentrum blev också den 1 januari 2015 en egen förvaltning. Till sitt förfogande har nämnden från årsskiftet en hjälpmedelsstrateg.

Ordförande i nämnden är landstingsrådet Kenneth Östberg (S) och vice ordförande är Mariette Sjölund (S) från Hallstahammar. Nämndens arbetsutskott består förutom ordförande och vice ordförande av Annica Lindholm (V) för landstinget och Pernilla Danielsson (M) för Skinnskatteberg.

Under 2015 har nämnden haft fem protokollförda sammanträden.

NÄMNDENS UPPGIFT

Nämndens uppgift framgår av reglementet och samverkansavtalet som gäller från och med den 1 januari 2015. Enligt dessa ska nämnden ansvara för att länets invånare erbjuds en god hjälpmedelsförsörjning på lika villkor, med krav på ett effektivt och professionellt omhändertagande i rätt tid, på rätt vårdnivå och att förskrivna hjälpmedel håller utlovad funktion och teknisk prestanda. Nämnden fullgör sitt ansvar inom ramen för gällande lagstiftning och policydokument.

Utbud och tjänster ska erbjudas för

- Daglig livsföring
- Hjälpmedel för vård och behandling
- Inkontinenshjälpmedel.

Parterna kan via Hjälpmedelscentrum erbjuda hjälpmedel enligt nivå 4 och skolhjälpmedel.

Hjälpmedelsnämnden har ett finansierings- och brukarperspektiv och är driftansvarig för hjälpmedelscentrum.

Datum

Landstingskontoret
Centrum för administration
LF- och LS-sekretariat
Lotta Rajahalme

2016-02-05

BESLUT OCH ÄRENDE 2015

Nämnden hade i april 2015 en temadag om bostadsanpassning. Dagen utmynnade i ett uppdrag till hjälpmedelsstrategen att utreda möjligheterna till samverkan om produkter som används vid bostadsanpassning.

Hjälpmiddelsstrategen har under året på nämndens uppdrag påbörjat en utredning om ny förenklad handbok samt revidering av hjälpmedelspolicy.

I september anordnade Hjälpmiddelscentrum en inspirationsdag om hjälpmedel och innovation till vilken nämndens ledamöter var bjudna för att lyssna på flertalet intressanta föreläsare.

I oktober anordnades "Höstlovskul" på Hjälpmiddelscentrum vilket är en aktivitet för barn och unga. Evenemanget var välbesökt.

Nämnden har bland annat fattat beslut om:

- Att det tidigare projektet Hjälpmedel och Innovation godkänns som en del av förvaltningen från och med 2016
- Förändringar i handboken i syfte att implementera skrivningar i den nya patientlagen om patientens möjlighet till delaktighet vid val av hjälpmedel
- Fastställande av årsredovisning och delårsrapporter och överlämnat dessa till huvudmännen
- Utbetalning av överskott
- Nytt regelverk för försvunna hjälpmedel
- Utökning av verksamheten med en chaufför
- Godkänt nytt hjälpmedel Tyngdväst
- Finansiering av anläggande av gångbana till hjälpmedelscentrum

Nämnden har vid sina sammanträden fått information om bland annat:

- Hjälpmedelssystemet och verksamheten på nationell och lokal nivå
- Innovationer
- Inkontinens
- Miljöcertifiering
- Nationell fallskadekampanj
- Folkhälsomyndighetens delrapport av regeringsuppdrag inom ramen för "En strategi för genomförande av funktionshinderpolitiken 2011-2016"

Nämnden har vid sina sammanträden bland annat diskuterat frågor om:

- Framtida utmaningar
- Ny gemensam hjälpmedelspolicy

Datum

Landstingskontoret
Centrum för administration
LF- och LS-sekretariat
Lotta Rajahalme

2016-02-05

REFLEKTION INFÖR FORTSATT ARBETE

I och med att den gemensamma Hjälpmedelsnämndens arbete blivit mer specificerat på hjälpmedel har tankar kring framtida utmaningar, innovationer och verksamhetsutveckling fått ett större utrymme. Nämnden kommer även framöver att spela en viktig roll i att utveckla specifika intresseområden för förvaltningen.

Att nämnden har tillgång till en strateg gör att frågor om utredning kan väckas vilket ger en större möjlighet till utveckling och kunskapsinhämtning.